

La veritat terapèutica

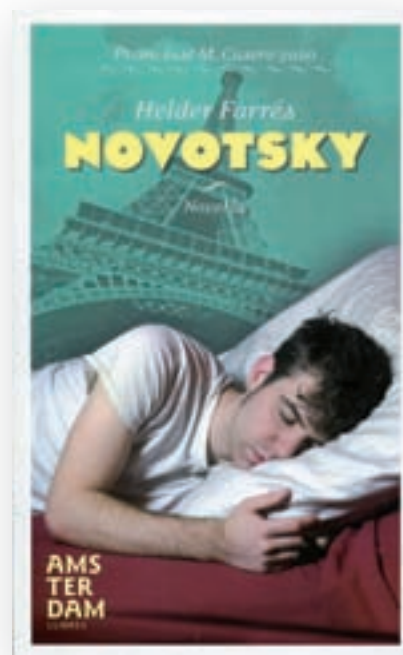
MIQUEL MARTÍN

Hi ha un personatge de Kundera que fantasieja amb romandre per sempre al llit, entre el vaporós univers de la vigília i el son, perquè així que posa els peus a terra afloren tots els seus problemes i neguits. Semblantment li passa al protagonista de *Novotsky*: «La vida des del llit era tan senzilla que m'era molt difícil no abraçar-la i deixar de lluitar». La novel·la d'Helder Farrés, guanyador del darrer premi Casero, és un dilema constant entre rendir-se, és a dir, deixar-se arrossegar per la síndrome de Novotsky i caure en la passivitat, o continuar endavant malgrat les dificultats i les frustracions.

Amb el pretext d'aclarir un misteri familiar, la novel·la fa emergir diverses paradoxes i reflexions. Per un costat, la síndrome de Novotsky paralitza el personatge, però per l'altre és un recurs de

supervivència: «Si no hagués existit, jo ja m'hauria mort». D'una banda, la veritat resulta feridora i opressiva; de l'altra, esdevé una teràpia i un alliberament. De fet, tota l'obra mostra el procés d'alliberació del protagonista i planteja al lector el delicat límit que separa la bogeria del seny, la realitat de la ficció o de l'autoengany («La meua família havia estat un fracàs i una enganyifa»). Aquesta permanent dualitat de l'obra i del personatge té també la seva correspondència en els dos escenaris principals: Barcelona i París.

El protagonista de *Novotsky* es va definint (per això segurament no té nom) per contrast amb els personatges que l'envolten, sobretot dones grans que o bé viuen ancorades en el passat o bé prefereixen la vida televisada en comptes de la vida real, com una mena d'opi del poble, un sedant

HELDER FARRÉS

Novotsky

Premi Just M. Casero 2010
Ed. Amsterdam (Ara Llibres).
Badalona, 2011. 140 pàgines.

novetats GERARD BAGUÉ

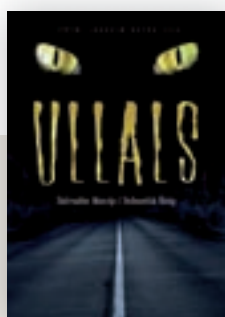

NANCY JOHNSTONE

Un hotel a la costa

Tusquets - Ull de Vidre.
Barcelona, 2011. 386 pàgines.

Miquel Berga ha rescatat de l'oblit i traduït al català l'apassionant dietari d'una jove anglesa que va abandonar Londres per construir un hotel a Tossa el 1934. L'establiment va acollir nens refugiats durant la Guerra Civil. El text descriu amb força la vida quotidiana durant la guerra i la retirada.

SALVADOR MACIP I SEBASTIÀ ROIG

Ullals

La Galera.
Barcelona, 2011.
200 pàgines.

L'obra, inspirada lliurement en el cas d'un reformatori il·legal per a joves de casa bona desmantellat pels Mossos d'Esquadra a Sant Llorenç de la Muga, va guanyar el premi Joaquim Ruyra de narrativa juvenil. Una anàlisi dels efectes de l'educació repressiva.

que idiotitza i insensibilitza. En aquest sentit *Novotsky* és una novel·la de creixement i de recerca, tant de les arrels i del passat, que condiciona el present, com del jo, narrada amb un ritme prou convincent i desimbolt, centrada en la repetició ritual, en les dèries i obsessions del protagonista, símptoma de la seva fragilitat. En ocasions, però, l'estructura de la història i la coherència o versemblança dels fets grinyolen, allò que Gabriel Ferrater deia que era «una cosa tan enormement empipadora» per als novel·listes. És clar que el mateix Ferrater també afirmava que la narrativa era qüestió de to, i aquí em sembla que Farrés l'ha encertat de ple i es perfila com un bon narrador.